

Restaurant Supply (Wholesaler)

ਉੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ, ਪਤੀਲੇ, ਕੁੱਕਵੇਅਰ, ਸਰਵਵੇਅਰ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜੂਸਰ, ਐਸਪਰੈਸੋ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

1125 Howard Street, Elk Grove Village, IL 60007

Ph: 847-979-5970, 847-979-5990.

847-228-0150, pragint@aol.com

Prag International
Ravi Kapoor (CEO)

Regal Jewels
773-262-4377 www.RegalJewels.com

FEBRUARY WIN GOLD CHAIN
EVERY PURCHASE, BIG OR SMALL, WILL QUALIFY AS AN ENTRY INTO THE RAFFLE!

22KT 24KT

773-262-4377 2025 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659 773-517-0574

Buying/Selling in Michigan

All types of Residential & Commercial properties. Gas Stations, Liquor Stores, Hotels, Plazas, Truck Terminals etc.

Raj S. Shergill (Broker)

5820 N Canton Center Rd, Suite 145

734-788-6366 (Cell)

Rajsshergill@yahoo.com

Twenty-Fifth Year of Publication

ਮਿਡਵੇਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

Email: punjabtimes1@gmail.com

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ

www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 26, Issue 30; July 26, 2025

20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਗਰਮਾਈ

ਈਰਾਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ ਨਸ਼ਟ: ਟਰੰਪ

ਅਗਲਾ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਿਹਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਅਟਕਲਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਕ ਦਮ ਗਰਮਾ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿ ਧਨਖੜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਨਖੜ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 67(ਬੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ

ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਗਸਤ 2027 ਤੱਕ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮਾਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਆਉਣਾ

ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਜੈਰਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜੇ ਮੀਟਿੰਗ, ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਨ ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਿਰੀ ਬਾਰੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਵੀ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਦਾਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਾਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੈਰਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੁਦ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਨੇ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਦੁਬਈ: ਈਰਾਨ ਵਲੋਂ ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੀਂ ਹਲਚਲ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਠੋਸ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਸਤ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਤਹਿਰਾਨ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਜੇ ਕੋਈ ਨਵੀਆਂ ਪਰਮਾਣੂ ਸਹੂਲਤਾਂ

ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੂਨ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਪਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੇਵਾ 'ਚ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਸੂਦ ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਾਇਜ਼

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਘਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
Buying or Selling Home?
Contact **PRADEEP SINGH**
COLDWELL BANKER REALTY

SCAN TO BEGIN YOUR HOME SEARCH
847-322-5832
ishowhomes@yahoo.com
1501 E Woodfield Rd Ste 113E, Schaumburg 60173

India Palace Restaurant And Banquet Hall
Best Price Wholesale
Ph: 630-400-0996
Lakhvir S. Johal
Ph: 317-709-7800
Restaurant-Fine Indian Cuisine
(Ph: 317-298-0773)
Banquet Hall Available Up to 550 People
Amber Carmel Ph: 317-580-0828
Amber Indianapolis Ph: 317-578-4400
Royal, Indianapolis, 317-893-2633
Desi Bazar Grocery Store Restaurant, Ph: 317-888-2040
Desi Bazar Indianapolis, Ph: 317-709-7800

Singh Auto Group
3983 ST RD 38E
Lafayette, IN 47905
Ph: 765-607-1300
www.singhautosgroup.com
University Motors
3312 Klondike Rd, West Lafayette, IN 47906
Ph: 765-497-1100
www.universitymotors1.com
Serving Indian American community over 30 years in Midwest for their auto needs.
ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:
Jaspal S. Ghotra: 765-337-5151

Bhaura Transport LLC
Noblesville, IN
ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
*ਵੈਲਿਡ ਸੀ ਡੀ ਐਲ ਏ ਲਾਈਸੈਂਸ
*ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ
*ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਮੇਤ ਮੀਲ .55 ਸੈਂਟ
*ਸਾਈਨ ਐਨ ਬੋਨਸ
*ਹਰ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਘਰ
*ਡਾਇਰੈਕਟ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
*ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ ਮੀਲ 3000 ਤੋਂ 4000
*ਪ੍ਰੀ-ਪਾਸ, ਈ ਜੀ ਪਾਸ ਅਤੇ ਫਿਊਲ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
*ਇੰਡੀਆਨਾ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਪੱਕੇ ਲੋਡ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 317-403-0493

Regal Jewels
773-262-4377 www.RegalJewels.com
LITTLE INDIA CHICAGO
2625 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659
www.RegalJewels.com
PH: 773-262-4377 WA: 773-517-0574

ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਅਸਤੀਫ਼ਾ

ਮੋਹਾਲੀ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਖਰੜ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕਾ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਮਗਰੋਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਖੁਦ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ।

ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕਾ ਅਹੁਦਾ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਨਾਮਨਜ਼ੁਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਹਲਕੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 'ਰਮੀ' ਖੇਡਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਭਖਿਆ

ਮੁੰਬਈ: ਐਨਸੀਪੀ ਆਗੂ ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਮਾਣਿਕਰਾਓ ਕੋਕਾਟੇ ਦੀ ਇਕ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ 'ਰਮੀ' ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ. (ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ) ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਸੁਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ 750 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ 'ਰਮੀ' ਖੇਡਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਕਾਟੇ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜੇਕਰ

ਉਹ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕੋਕਾਟੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ, 'ਹਾਲੀਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋਏ ਮੌਨਸੂਨ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਉੱਚ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕੀ ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਯੂਟਿਊਬ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਰਮੀ' ਖੇਡ ਅਚਾਨਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕਿਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਤੋਂ ਦਸ ਸਕਿੰਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ?'

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਅਟਕਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰਾਮ

ਖਰੜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਟਕਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਦਿੱਗਜ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਖਰੜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਟਕਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਰਾਮ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੱਬਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਮੋਹਾਲੀ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਊਂਟਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਸੀਆਈ) ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਸਟੇਟ ਸਪੈਸ਼ਲ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ (ਐੱਸਐੱਸਓਸੀ) ਮੁਹਾਲੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਬੱਬਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (ਬੀਕੇਆਈ) ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪੁਰ ਵਾਸੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੀ ਹਰਚਾਂਦਪੁਰਾ ਵਾਸੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਦਿਆਪੁਰਾ ਵਾਸੀ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਤੇ ਦੋ ਪਿਸਤੌਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਆਈਐੱਸਆਈ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਫੜੇ ਗਏ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਡਿਊਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਚਾਂਚਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜਿਸਟਿਕ ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਪੁੱਜੀ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਤੇ ਦੋ ਪਿਸਤੌਲ (ਪੁਆਇੰਟ 30 ਬੋਰ ਤੇ ਪੁਆਇੰਟ 32 ਬੋਰ) ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤਿੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੋਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਐੱਸਐੱਸਓਸੀ ਥਾਣੇ 'ਚ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚੌਕੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਿਸਟਰੀ ਸ਼ੀਟਰ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਬੀਕੇਆਈ ਦੇ ਦੋ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ, ਮਨੂ ਅਗਵਾਨ (ਗਰੀਸ) ਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਬਿੱਲਾ (ਮਲੇਸ਼ੀਆ) ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਧਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੰਦਾ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ

15 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸਮੇਤ ਇਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਫ਼ੇਹਰਟਾ: ਅੰਮਿਤਸਰ ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਫ਼ੇਹਰਟਾ 'ਚ ਐੱਟੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਮਿਲੀ ਜਦ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਫ਼ੇਹਰਟਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 15 ਕਿਲੋ 400 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਕਾਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ। ਫੜੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਰੋੜਾਂ 'ਚ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐੱਟੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਰਵੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਗੱਡੀ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆ ਫ਼ੇਹਰਟਾ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਜਦ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਕਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਕੋਲੋਂ 15 ਕਿਲੋ 400 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਖੋਪ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗੇਰਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਰਵੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੜੇ ਗਏ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹਲਕਾ ਅਟਾਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੋਦੇ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਨਾਲ ਸਕਾਟਲੈਂਡ 'ਚ ਰੂਬਰੂ

ਗਲਾਸਗੋ: ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੰਗਮੰਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਵਿਅੰਗਕਾਰ, ਉਘੇ ਰੰਗਕਰਮੀ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਸੁਖਸੀਮਤ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਦਾ ਗਲਾਸਗੋ ਵਿਖੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਅਖ਼ਬਾਰ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ 24 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਗ੍ਰੇਟਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਦਰ 'ਸੈਂਟਰਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਸੈਂਟਰ' ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣਗੇ।

ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਸਨਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਡੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਛੋਟੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਠ-ਬੋਲਤੀ ਸੁਖਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ' ਰਾਹੀਂ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਅਖ਼ਬਾਰ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਰਿੰਦਰ ਖੁਰਮੀ, ਲਾਭ ਗਿੱਲ ਦੋਦਾ, ਵਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਤਾਰੀ ਬਾਸੀ, ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਰਾਣਾ ਦੁਸਾਂਝ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੋਦਾ, ਬਿੱਟੂ ਗਲਾਸਗੋ ਆਦਿ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਸਦੇ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਭਰਨ।

-ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ

All International Channels

MR IPTV

"Entertainment" is his middle name!

THE ULTIMATE IPTV SERVICES

- *Live TV
- *4K Channels
- *Sports
- *Movies
- *Documentaries
- *PPV
- *News
- *Bollywood/Hollywood Movies
- *Web Series
- *Music
- *Local Channels

ਆਈ ਪੀ ਟੀ ਵੀ ਲਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਘਰ ਬੈਠੇ ਦੇਖੋ!

CALL OR TEXT BOBBY: +1-909-278-7147

‘ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ’ ਦੀ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ

ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਮੋਗਾ: ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬਰਾਦਰੀ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ) ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਧਰਨਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ‘ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਨਫ਼ਰੀ ਨੇ ਤਤਕਾਲ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਚੌਕੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਟੈਂਟ, ਦਰੀਆਂ, ਪੱਖੇ, ਬਰਤਨ, ਝੰਡੇ ਆਦਿ ਪੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਈ। ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ) ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਆਗੂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ, ਔਰਤ ਆਗੂ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ, ਛਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ 9 ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ) ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਸੈਕਟਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਭਾਗੀਕੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਪਤਾਲ ਕਰਨ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਚੌਕੀ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ: ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ‘ਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ, ਸਗੋਂ ਸਮੂਹ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਦਿੱਤੀ। ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ‘ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ‘ਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ

ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮੂਲ

ਭਾਵ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਕੇ ਸੰਗਤ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ

ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

UMA TRAVELS

2541 W. Devon Ave.,
Chicago, IL 60659

For Delhi Amritsar-Bombay Ahmedabad, Hyderabad-Madras

Call For Special Sale Fares

Call: 773-338-5603

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566

E-mail: supertravel2003@live.com

Lowest Fares With Excellent Service

United Airlines
British Airways

For Emergency
Call anytime at
847-436-9010

EARLY BIRD SALE!!!!

Etihad, Air India,
KLM, Lufthansa,
Delta, Qatar Airlines.

Domestic fares
available

Matrimonials

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Seeking a professional match green card/citizen only, for U.S. born Dhillon girl 29, 5'4", masters in Environmental Science. Working in university. Brother is Doctor in Stanford. Parents are well educated. Please call us at: 817 929 6405 or E-Mail at: Dhillon3531@gmail.com.

30-33

Ramgarhia Sikh family seeking a suitable match for their Doctor daughter, 30, 5'6". MBBS (Silver Medalist) from India. Presently in first year of fellowship after Residency (internal medicine) in USA. Father retired as Colonel from Indian Army. Mother working as Lecturer. Caste no bar. Contact us at: +91 9471004633 and +1 (570) 880-0136.

29-32

Looking for a suitable match for our Canadian Citizen Ramgarhia Sikh daughter 32, 5'-8" beautiful, family oriented with Bachelor of Commerce. The boy must be from the USA or Canada, professionally qualified, good-natured, well settled, and with good family values. Serious inquiries only. Please respond to kalsi.construction@gmail.com with biodata.

29-32

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Well settled Gursikh Amritdhari boy in USA, 1987 born, 5'-11" tall, MS Degree holder, works as Software Product Leader, Green Card petition approved in 2016. Home Owner in San Francisco, Bay Area, California since 2021, innocently divorced, issueless, family oriented, seeks Amritdhari (Keskidhari/ready to tie Keski), educated, vegetarian, family oriented Girl. Preference to girls living in USA & CANADA. Marriage Bureau stay away. Please contact us at +1-510-399-4085 or +91-98993-79442 (whatsapp) or E-mail at cjsingh55@gmail.com

30-33

Sikh family looking for a suitable match for their US citizen, son (wears turban), 24, 5'7", BS (Computer Science) and Masters (Computer Information System) from UWM. He is well settled and working full time in Wisconsin for a renowned MNC and earning a decent package. We are a well settled family living in Wisconsin. Caste Ramdasia (Caste No Bar). Boy lives with grandparents, parents and sister in Wisconsin. If interested, please call at +1 714 699 4757 (Father) or Email: satnamsingh18@hotmail.com

29-32

Seeking an educated and professional match (American citizen or Permanent Resident) for a 1992-born Punjab boy (Ramdasia and others), 5'8". Education: B.Tech, MBA (IIT Delhi), MS in Business Analytics (University of Colorado). Currently working as a Business Analyst in Chicago, USA; H1B picked recently. Belongs to a well-educated and reputed family. Caste no bar. Please contact at +91-7589242016 (WhatsApp) and +1-7204996020.

26-29

Jatt Sikh family looking for a suitable match for their US citizen, son, 25, 5'10" tall, holding a degree in Chemical Engineering from UT, Austin-TX. He is currently working in San Francisco. He belongs to a well-settled, respected Jatt Sikh family in the USA. He is the only child with no siblings. If interested, please contact: 501-580-7305 or email: sarabjitb27@gmail.com

Jatt Sikh family seeking a match for their son, born in America. He is 22 years old, 6ft tall and wears a Turban. He did study in computer science and working as a Software Engineer. He has property both in America and India. Seeking a nice girl that enjoys family and lives in USA. He has no siblings. Please contact us at: 206-208-4064 or E-Mail at gursikhjatt@gmail.com

Ramgarhia Family seeks a suitable match for their USA Born and Raised 30 year 5'6.5" Gursikh Boy, PhD. Girl should be Gursikh and educated. Caste no bar. If you are interested please call us at 224-422-4773.

Jatt Sikh SF Bay Area family seeking bride for their USA born Son 24, 5'10". Our Son wears a turban and keeps his hair. He has a BS and MS in Computer Science and is well settled in his profession. Beyond education, girl must have a joint family-oriented mindset with good moral family values. Please Contact ph: 510 861 6491 or email: pgrrealty@gmail.com

Punjab Times

Established in 2000
25th Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Email: punjabtimes1@gmail.com

www.punjabtimesusa.com

Founder Editor:

Amolak Singh Jammu

Managing Editor

Jaspreet Kaur

Editor

Lakhvinder S. Johal

Astt. Editor

Amrit Pal Kaur

Photographer

Kamaljit Singh Viridi

Ph. 847-502-2703

Our Columnists

Gurbakhsh Singh Bhandal

Buta Singh

Tarlochan Singh Dupalpur

Correspondents

California

Ashok Bhaura

New York

Iqbal S. Jabowalia

917-375-6395

Postmaster: Please send
address changes to Punjab Times,
20451 N. Plum Grove Rd., Palatine,
IL 60074

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 130 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ
ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ
ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ
ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਪੇ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ
ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ
ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorses
the claim made in the
advertisement published in
Punjab Times.

All disputes subject to
Chicago jurisdiction.

ਹੋਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਖੱਡ 'ਚ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਦੀ ਮੌਤ

ਗੋਪੇਸ਼ਵਰ: ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ 18 ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ
ਦੀ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਚਮੋਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਹੋਮਕੁੰਟ
ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ
ਡੁੱਧੀ ਖੱਡ 'ਚ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ
ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਾਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ

ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 90 ਮੈਂਬਰੀ
ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਹੋਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਮੁੱਖ ਫੁੱਟਪਾਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਖਰਾਬ
ਹੋਏ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਹ ਤਿਲਕ ਗਿਆ ਤੇ 100 ਮੀਟਰ ਡੁੱਧੀ
ਖੱਡ 'ਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ
ਪੁਲਿਸ, ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੋਰਸ
(ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ.) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ
ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ।

ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ
ਦੇ ਕੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ
ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਪਰਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖਤ ਦੇ
ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜੇਹੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਆਏ
ਸਨ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕੰਮ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ
ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ
ਬਾਰੇ ਭਾਜਪਾ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ
ਅਟਕਲਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲਾ
ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ
ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਚਿਹਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਤਾਂ
ਸੰਕੇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ
ਸਾਇਦ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਉਪ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਜਾਏ
ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਕੇਂਦਰਿਤ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ
ਹੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ
ਅਰਬਅਮੀਰਾਤ ਵਿਚ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੈਦ ਅਫਗਾਨਾਂ ਦੀ
ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ, ਹੁਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ।' ਟਰੰਪ ਨੇ
ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ
ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜਵਸੇਬੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਨਾਲ ਹੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਅਫਗਾਨਾਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਪਰਵਾਸ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ
ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਅਹਿਮ
ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਰਚਾ
ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਤੇ ਕੀਤੀ
ਗਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ
ਸੀ.ਐੱਮ. ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।
ਹੁਣ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਦੇ ਪਲਾਟ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਸਾਲਾਨਾ 1
ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਹਿਜ਼ 20 ਹਜ਼ਾਰ

ਰੁਪਏ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ
ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ 5 ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ 'ਤੇ
ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ
ਦਾ ਚੈਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲਾਨਾ
1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਹਰ
ਸਾਲ 10% ਦਾ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ
ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ
ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ
ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ
ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣੇਗੀ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੌੜਾਕ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ

ਰਾਜਪਾਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਬਿਆਸ ਪਿੰਡ(ਜਲੰਧਰ): ਉਮਰਦਰਾਜ
ਦੌੜਾਕ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਬਿਆਸ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰੀ
ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ
ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਰਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਬੇਟਿਆਂ
ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਵਲੋਂ
ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਦਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਟੁਕੜੀ
ਵਲੋਂ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਪਾਲ
ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ
ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ
ਡਾ.ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜਥੇਦਾਰ
ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ
ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ,
ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪਵਨ ਟੀਨੂੰ, ਸੀਨੀਅਰ
ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ,
ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੋਟਲੀ, ਵਿਧਾਇਕ
ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ
ਸ਼ੇਰਵਾਲੀਆ, ਨਕੋਦਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ.
ਨਵਜੋਰ ਸਿੰਘ ਦਾਹੀਆ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ.
ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ.

ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ
ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡ
ਜਗਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ
ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰ ਕੇ
ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ
ਦੇ ਨਾਂਅ ਇੱਕ ਸ਼ੇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ

ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਦੌੜਾਕ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ
ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮੁਲਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ
ਜੁਝਾਰੂ ਤੇ ਹਿੰਮਤੀ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਉਮਰ
ਨੂੰ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ
ਰੋਕਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਦੇ ਖੇਤਰ
'ਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ।

ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ
ਡਰੱਗ ਤਸਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ
ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਬਰਖਾਸਤ
ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਮਨਦੀਪ
ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਝਟਕਾ
ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ
ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ
ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਜ਼ਮਾਨਤ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ
ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ

ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਝ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ
ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਦੁਬਾਰਾ
ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ
ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋਈ ਤਾਂ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ
ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ
ਫਿਰ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ
ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਾਰ 'ਚੋਂ
ਹੈਰੋਇਨ ਨਾਲ ਫੜੀ ਗਈ ਸੀ -
ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਉਦੋਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਆਈ ਜਦੋਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ
ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਬਾਰ 'ਚੋਂ 17.71 ਗ੍ਰਾਮ
ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ
ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ
ਮਾਮਲਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ
ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਨਦੀਪ ਨੇ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ
ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਇੱਕ
ਕਾਪੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ
ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਬਾਂਦੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ

ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ)

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਡਸਾ
ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ (ਹੈਪੀ ਹੀਰ)
ਆਗਿਆਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ
ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ

ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੀਆਂ ਤੀਆਂ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ

ਦੁਪਹਿਰ 1 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ

VENUE: CROWNE PLAZA MILWAUKEE

6041 S. 13th ST., MILWAUKEE, WI 53221

***Food *Giddha *Singing *Prizes
*Bhangra *Open Dance Floor**

Tickets:

Adults \$30, Children 5+\$10

Email: MilwaukeeTeeyan@gmail.com

To register your performance.

***On the spot performances will not be
accepted this year.**

***Limit 1 Performance per group.**

Gold Sponsor

Charanjit Kaur

Chief Guest:

Mrs. Debra Dhaliwal
wife of Mr. Darshan S.
Dhaliwal

Harmanpreet Kaur
(Singer)

Gurleen Kaur
(International Anchor)

Organizers Contact: Happy Chahal: 414-712-6568, Harjinder Soos: 414-530-5699
Pinku Sandhawalia: 414-708-2035, Gurdeep Chahal: 414-861-7395

Jas Kaur, Harpreet Toor, Baljit Gill, Reena Aulakh, Harjeet Boparai, Raman Hansi

VENDOR PARTNERS & SPONSORS:

EXTRA \$50 OFF

**With PROMO
CODE: FLY50**

Travelopod
Memorable Vacations, Unbeatable Fares

ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਵਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

**SALE \$350 OFF DISCOUNTED
FLIGHTS TO INDIA**

Call Now: 1-800-674-3868
For Special Sale Fares

HURRRY! Book Now & Save Big on Your
Flights to India!

5 Star Ratings & 24x7 Service

ਪਾਓ ਦੀਆਂ ਤੀਆਂ: ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀਆਂ ਮੁਰੀਦ ਹੋਈਆਂ ਮੇਲਣਾਂ

ਸ਼ਿਕਾਰੋ (ਬਿਊਰੋ): ਗਿੱਧਾ, ਢੋਲਕੀ ਦੀ ਥਾਪ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਂਸ, ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਅਤੇ 'ਮੇਰੀ ਕਾਲੀ ਐਕਟਿਵਾ' ਵਾਲੀ ਉੱਘੀ ਗਾਇਕਾ ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਪਾਓ) ਸ਼ਿਕਾਰੋ, ਦਾ 21ਵਾਂ

ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ, ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ, ਲੁੱਡੀ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕ ਕੀਲੇ

ਨੱਚੀਆਂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੀਬੀਆਂ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੀਆਂ

ਦੁਖ-ਸੁਖ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭੈਣਾਂ, ਸਹੇਲੀਆਂ ਗਿੱਧਾ ਪਾ-ਪਾ ਆਪਣਾ ਮਨ ਹੋਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਤੇ ਡਾਂਸ ਕੀਤਾ। ਮਗਰੋਂ ਸਵੇਰਾ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਰਿੰਪਲ ਡੋਗਰਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਨੁਪ੍ਰੀਤ ਸੰਧੂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਸੁਹਾਗ

ਜਿੱਤ ਲਏ। ਦੋਹਾਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਖੂਬ ਤਾੜੀਆਂ ਖੱਟੀਆਂ। ਨੇਹਾ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਨੱਚ-ਨੱਚ ਕੇ ਧੂੜਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ। ਐਤਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਖਾਸ ਸੈਗਮੈਂਟ 'ਸ਼ੌਂਕਣ ਮੇਲੇ ਦੀ' ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ। ਹਰ ਸਾਲ ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।

ਆਸ਼ਿਆਨਾ ਬੈਂਕੁਇਟ ਹਾਲ 12 ਤੋਂ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਰਿਹਾ। ਸੱਜ-ਫੱਬ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸ਼ੌਂਕੀਨਣਾਂ ਦੀ ਟੌਹਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਇਕ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਹਣੀਆਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ਸੂਟਾਂ, ਘੱਗਰਿਆਂ, ਗਹਿਣੇ ਗੱਟੇ ਤੇ ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੌਂਕੀਨ ਮੇਲਣਾਂ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੈਂਬਰ ਪੰਮੀ ਸੰਘਾ, ਜੀਵਨ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਥਣਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਏ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਤਰੇ-ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤੀ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜੀਆਂ

ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਸਾਂਝੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਖਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਤਾਂ ਵਿਆਹੀਆਂ-ਕੁਆਰੀਆਂ ਸਭ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਨੱਚਦੀਆਂ-ਗਾਉਂਦੀਆਂ, ਹੱਸਦੀਆਂ-ਖੇਡਦੀਆਂ ਆਪਣੇ

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਖਾਸ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੇਤਾ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ 'ਕਾਲੀ ਐਨਕ ਨਾ ਲਾਇਆ ਕਰ', 'ਕੁੜੀ ਬੀਟ ਉਤੇ ਨੱਚਦੀ ਨਦ ਬੱਕਦੀ'

ਗਾ ਕੇ ਮੇਲਣਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਢੋਲਕੀ ਦੀ ਥਾਪ 'ਤੇ 'ਭਿੰਗ ਪਈ ਨੀ ਗੋਰੀ ਸੀਸ ਮਹਿਲ ਤੋਂ' ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਤਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਾ ਕੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਰੀਝ ਪੁਗਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸ਼ਕੇ ਭੰਗੜਾ ਕਲੱਬ ਦੇ ਕੋਚ ਨਵਜੋਧ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭੰਗੜੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲੁੱਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਲੁੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਤੋਂ ਆਈ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਾਬ ਘੁਟਾਲੇ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲੈਂਡ ਪੂਲਿੰਗ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ

ਬਠਿੰਡਾ: ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼' (ਏਮਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ) ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਭਾਅ ਵਸੂਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਏਮਜ਼ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਬਿਜਲੀ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲ ਲਵੇਗੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਮਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਪ੍ਰੈਸਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਏਮਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਕੈਂਪਸ 'ਚ 'ਏਕ ਪੇਤ ਮਾਂ ਕੇ ਨਾਮ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਬੂਟਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਬਣਾਈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਕਾਰੇ ਹੋਏ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੈਂਡ ਪੂਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਾਬ ਘੁਟਾਲੇ ਵਾਂਗ ਲੈਂਡ ਪੂਲਿੰਗ

ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਅਗਲੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੂਝ ਪੱਧਰ

ਘੁਟਾਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ 4 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਉਥੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 23 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ

'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 84 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ, ਜਦਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਸਿੱਟਾ' ਬਣਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਗਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਡੱਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਡੰਕੀ ਰੂਟ 'ਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ

ਗੋਰਖਪੁਰ: ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਡੰਕੀ ਰੂਟ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਨੇਪਾਲ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੀਨ, ਈਰਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ 17 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨਸਮਾਡ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਗਿਰੋਹ ਨੇ ਫਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (ਸਿੱਧਾਰਥਨਗਰ, ਮਹਾਰਾਜਗੰਜ, ਬਲਰਾਮਪੁਰ, ਬਹਿਰਾਈਚ, ਵਸਤੀ, ਪੀਲੀਭੀਤ ਤੇ ਲਖੀਮਪੁਰ) ਦੀ 550 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇਪਾਲ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਜਗੰਜ, ਸਿੱਧਾਰਥਨਗਰ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ, ਜੰਗਲੀ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੁਸਪੈਠ

ਲਈ ਸੌਖੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਚ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਇਨਪੁਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨਸਮਾਡ 'ਚ

ਸਰਗਰਮ ਇਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇਪਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਫਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ ਆਦਿ) ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਖੁਫ਼ੀਆ ਇਨਪੁੱਟ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟ੍ਰੇਵਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਮਾਲਕ ਵੀ ਇਸ ਘੁਸਪੈਠ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ-ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ "ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੀਵਨ ਜੋਤ" ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਿਣਤੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਹਾਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ ਆਦਿ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਹ ਪਰਵਾਸੀ ਇੱਥੇ ਨਦੀਆਂ, ਨਾਲਿਆਂ, ਫੁੱਟਪਾਥਾਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਬੁੱਝੀਆਂ-ਬੁੱਝੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਵਸਕੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੇ ਭੀਖ ਮੰਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਬੱਚੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਂਵਾਂ, ਚੂਰਸਤਿਆਂ, ਲਾਲ ਬੱਤੀਆਂ, ਚੌਕਾਂ 'ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਆਮ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਿ ਸੂਰਬੀਰਾਂ, ਯੋਧਿਆਂ, ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ, ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ 'ਤੇ ਕਈ ਤੌਹਮਤਾਂ ਲਾ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ

ਬਣੇ 1971 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭੀਖ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹਾਂ ਤੇ ਤਸਕਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੀਵਨਜੋਤ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਵੀ ਭਿਖਾਰੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਭੀਖ ਮੰਗਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਹਾਲਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਗਿਆ

ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ 'ਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡੀਐੱਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਭੀਖ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਭੀਖ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਆਧੁਨਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਡੀਓ-ਵਿਡੀਓ ਮਨੋਰੰਜਨ ਉਦਯੋਗ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ, ਟੀਵੀ ਸੀਰੀਅਲ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ) ਵਿਚ ਕਲਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪਾਵੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 2009, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ 4 ਅਗਸਤ 2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ 6 ਤੋਂ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2010 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕੇ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਭੀਖ ਮੰਗ ਰਹੇ 21 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੇ ਮਿਸ਼ਨ ਜੀਵਨਜੋਤ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 217 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ 18 ਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ 5 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸੂਬੇ 'ਚ 1 62 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ 1 ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤੇ 7 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਘਰਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 5 ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡੀਐੱਨਏ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਖੁਦ ਦਿੱਤੀ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਸ਼ਮੀ ਸੈਣੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਪੁਲਿਸ, ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ, ਚਾਈਲਡ ਲਾਈਨ ਤੇ ਬਚਪਨ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ (ਬੀਬੀਏ) ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਚੌੜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 21 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਸ਼ਮੀ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਰਾਹਾ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਰ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਪੰਜ ਬੱਚਿਆਂ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ 12, ਜ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ 18 ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਛੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਾਨ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ 1098 ਚਾਈਲਡ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ।

(ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਮਗਰੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਵਧੀਆ ਸ਼ੋਅਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜੋਸ਼ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਉਣ ਪੁੱਜੀ ਉਘੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ ਨੂੰ ਮੇਲਣ ਦੇ ਰੁਬਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਗੀਤਾਂ 'ਮੇਰੀ ਕਾਲੀ

ਐਕਟਿਵਾ ਦਾ', 'ਨਾ ਪਾਇਆ ਕਰ ਜੀਨ ਕੁਝੀਏ', ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆਂ ਮੇਰੇ ਜਾਨੀਆਂ' ਗਾ ਕੇ ਮੇਲਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਖਰੇ ਕਰਦੀ, ਨੱਚਦੀ-ਗਾਉਂਦੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਗਾ ਕੇ ਤੇ ਨੱਚ-ਨੱਚ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੁਮ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਵਧੀਆ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵੀ ਚਰਚੇ ਰਹੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਉਸ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਖਿਚਵਾਈਆਂ। ਬੈਂਕੁਇਟ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਸਟਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਪਿੰਗ

ਕਰਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵੀ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਗਈ। ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਕੱਪੜਿਆਂ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਦੇਸੀ ਮਸਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਟਾਲ ਤੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮਸਾਲੇ ਵੀ ਖਰੀਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖ਼ਤ ਕਰਦੀਆਂ, ਨੱਚਦੀਆਂ-ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜੀਆਂ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਉਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਰੱਖਤਾ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਗੈਸਟ ਆਫ ਆਨਰ ਜੇ.ਪੀ. ਖਹਿਰਾ, ਗਰੈਂਡ ਸਪਾਂਸਰ ਜੋਡੀ ਤੇ ਮੈਕ ਭਮਰਾ ਅਤੇ ਗੋਲਡ ਸਪਾਂਸਰ ਰਾਜ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸਨ। ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਮਿਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਜਸਮੀਤ ਕੇ ਸੁਗਾ, ਸੁੱਖੀ ਸਿੰਘ, ਨੇਹਾ ਵਾਲੀਆ, ਰਾਜ ਮਾਗੋ, ਨੈਨਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੀਤਲ ਕਾਲਤਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਡੰਡੋਨਾ, ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਹਲ, ਸ਼ਾਲੂ ਛਾਬਤਾ, ਪ੍ਰਭ ਖਹਿਰਾ, ਕਮਲ ਹੁੰਜਣ, ਜੋਤੀ ਖਹਿਰਾ, ਪੰਮੀ ਸੰਘਾ, ਜੀਵਨ ਧਾਮੀ, ਪਿੰਕੀ ਵਾਲੀਆ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸਾਰੇ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ ਦਾ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਟਰਾਫੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੇ ਜਸਮੀਤ ਸੁਗਾ ਨੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਦੂਰੋ-ਨੇੜਿਓਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪੀ.ਏ.ਓ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਜਸਬੀਰ ਸੁਗਾ, ਪਾਲ ਡੰਡੋਨਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਹੁੰਜਣ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ, ਸਵੀ ਅਟੱਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਤਰਨਤਾਰਨ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹੋਈ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੇ ਸਨ।

ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤਰਨਤਾਰਨ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂਕਿ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਾਸਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਐਲਾਨਦਿਆਂ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਝਬਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਸ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਅੱਜ 43 ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਪੰਚਾਂ, 8 ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹਲਕੇ, ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਇਕਜੁਟ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ 2015 ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵੀ ਐਲਾਨਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਨੂੰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਖੋਕੇ, ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਗੌਰਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਖੜਖੇੜੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਲੋਪੋਕੇ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ

ਸ਼ੇਖ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਗੱਗੋਬੁਹਾ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ 'ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ।

Mortgage Loans

Residential & Commercial

(Licensed Mortgage Originator)

» Call: Amrik P. Singh

Serving Community from Last 14 Years

312-608-0006

asingh@gosfmc.com www.gosfmc.com
2700 Patriot Blvd., Suite 110 Glenview IL 60026

NMLS #232904

Sistar Mortgage

A Nationwide Lender

Over 2 Decades of experience providing high level servicing for new and experienced borrowers!

Residential and Commercial Loans

Available in Most States!

Special loan programs for:

- Jumbo Loans
- Self Employed and with a work permit
- Business loans with or without property

(734) 330-8859

balbir.grewal@sistarmortgage.com
balbirgrewal@sistarmortgage.com
<http://www.nmlsconsumeraccess.org>

GoldenKey LENDING

Grow your business with our Strategic

COMERCIAL LOAN SOLUTIONS

Partner with us for expert guidance and support

Contact Us at

317-620-4100

www.goldenkeylending.com

We speak your Language
English • ਪੰਜਾਬੀ • ਹਿੰਦੀ • اردو

325 S. College Avenue, Indianapolis, Indiana 46202

NMLS 147421

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦੋ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਲਿਖਤ:

- * ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ਼ 1469-2022 (5 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 70 (including courier charges)
- * ਨਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ 2748 ਸਫ਼ੇ, ਸੈਂਕੜੇ ਰੰਗੀਨ ਤਸਵੀਰਾਂ (4 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 120 (including courier charges)
- * ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ (2 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 40 (including courier charges) * 100 ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ US \$ 20 (including courier charges)
- * ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ US \$ 20 (including courier charges) * ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, 40 ਮੁਕਤੇ US \$ 20 (including courier charges)
- * ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਟੀਕਾ US \$ 20 (including courier charges) * ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਇਤਿਹਾਸ US \$ 20 (including courier charges)

ਬੀਬੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ਲਿਖਤ

*101 ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ US \$ 25 (including courier charges)

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਿਰਨਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਲਿਖਤ

* 550 ਸਵਾਲ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ) US \$ 20 (including courier charges)

English books: (by Dr Harjinder Singh Dilgeer)

- * Guru Granth Sahib (English translation) 7 volumes. US \$ 125 (including courier charges)
- * Sikh History in 10 Volumes. US \$ 100 (including courier charges)
- * Amritsar & Darbar Sahib (Illustrated. with dozens of precious coloured photos of Darbar Sahib) US\$ 40 (including courier charges)
- * Heritage of the Punjab (with dozens of precious photos of historical buildings of Punjab) US \$ 50 (including courier charges)
- * Encyclopedia of Jalandhar District (with dozens of precious photos of historical buildings of Punjab) US \$ 50 (including courier charges)
- * Historical Sikh Shrines (with hundreds of precious photos of historical Gurdwaras of all the Gurus) US \$ 125 (including courier charges)

All books will be delivered to you at your door.

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਫੋਨ: 224-422-4773, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਫੋਨ: +44 777 549 9320

ਘਟ ਰਿਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ

ਜਲੰਧਰ: ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਾ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਚਾਹੇ, ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਬਾਰੇ। ਦਿੱਲੀ ਇਕ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਆਪ ਵੀ ਇਕ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਹ ਪੈਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਨੇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਆਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤੇ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਹੋਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਘਰੇਲੂ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਹਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਆਪਣਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਘਰੇਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਚੀਹੀਣ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪਡੇਟ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠ ਮੂਲ ਜੀਵਨ

ਨਾਲ ਨਾ ਜੁੜੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਸੇ ਜਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਭਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ-ਸੰਗੀਤ, ਗਿੱਧਾ, ਵਿਰਸਾ) ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਰਹੇ। ਟੀਵੀ, ਸਿਨੇਮਾ, ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣਾ ਆਦਿ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਿਹਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਮਾਪੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਹਨ-ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ। ਨਵੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ,

ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਜਮਾਤ 'ਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਾਉਣਾ ਭਾਵ ਐਕਟਿਵ ਲਰਨਿੰਗ ਜਿਵੇਂ ਰੋਲ ਪਲੇ, ਡਰਾਮਾ, ਵੀਡੀਓ ਲੈਸਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਿਵਸ, ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਗਿੱਧਾ/ ਭੰਗੜਾ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ। ਮਾਪੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ/ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਣ। ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਐਕਟਿਵਿਟੀ ਪਾਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਲਜ਼, ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪੋਡਕਾਸਟ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੋਟੀਵੇਟ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਫਾਸਟਵੇ ਦੇ ਐੱਮ.ਡੀ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਸੰਮਨ 'ਤੇ ਰੋਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮਜੀਨੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਸਟਵੇ ਦੇ ਐੱਮਡੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਜੀਨੀਆ ਕੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਖਬਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਰੰਜਿਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਬੰਸ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਰੋਮਾਣਾ ਅਤੇ ਜਾਹਿਦਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਜੂਨ 2016 ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 90 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋਂ 13 ਵਾਰ ਫੋਨ ਕੀਤੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ 1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਅਦਾਲਤ 3 ਨੇ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਰੋਮਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ

ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੋਮਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਏ ਕਿ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧੜੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਤਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲਮਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਧੜਾ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ: ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਦੌਰਾਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਤਣਾਅ ਦੌਰਾਨ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੈ, ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਬੰਦ ਪਏ ਲਾਂਘੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਤੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਬਣੇ ਅਜੂਬੇ ਵਰਗੇ ਪੈਸੇਜਰ ਟਰਮੀਨਲ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਆਏ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਲਾਵੇਵਾਲੀ ਜਲੰਧਰ, ' ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰੇਖਾ ਬਰੇਲੀ, ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਂਘਾ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਬਣੇ ਪੈਸੇਜਰ ਟਰਮੀਨਲ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਰਹੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ

ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲਾਂਘੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ -ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਇਕਤਰਫ਼ਾ ਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਰੋਕ ਦੇਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੋਰੀਡੋਰ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘਾ ਦੀਨ-ਈਮਾਨ, ਅਮਨ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਹਾਈਵੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰੋਸਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਟਕੀ ਤਲਵਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰੋਸਣ ਵਾਲੇ ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਕਲੱਬਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰੋਸਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰੋਸਣ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਦਿਆਂ, 'ਅਰਾਈਵ ਸੇਫ ਸੋਸਾਇਟੀ' ਨੇ ਵਕੀਲ ਰਵੀ ਕਮਲ ਗੁਪਤਾ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਜ਼ 'ਤੇ

ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਕਲੱਬਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰੋਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਾਈਵੇ ਤੋਂ ਠੇਕੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ 'ਫ੍ਰਿਕ ਐਂਡ ਡ੍ਰਾਈਵ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ

ਨਾਲ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਹੀ ਨਹੀਂ 'ਰਹਿੰਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਲਤ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁਣ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦਾ 'ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ' ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦਾ ਅਮੁੱਕ ਸਿਲਸਿਲਾ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ 'ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੁਰਮ' ਕਰੋ ਜਾਣ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 15 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਬੇਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣਾ ਅੱਜ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹਕੀਕਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਸੰਬੰਧੀ

ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ 'ਉੱਚ ਜੋਖਮ' ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ। 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਉਪਰ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। - ਸੰਪਾਦਕ॥

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਘੇ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਉਮਰ ਖ਼ਾਲਿਦ, ਗੁਲਫ਼ਿਸ਼ਾ ਫਾਤਿਮਾ ਵਰਗੇ ਹੋਣਹਾਰ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਕੁਝ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ।

ਭਗਵਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵਰਦੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਗ਼ੁਰੂਰ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਬਾਪਤ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਬੇਦਰੋਹ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਮਦੁਰਾਏ ਬੈਚ) ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ ਨੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਉਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਲੱਗਭੱਗ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਿਤ ਜੁਰਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ...ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਕਤਲ ਹੈ।' ਜਸਟਿਸ ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜੂਨ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸ਼ਿਵਗੰਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਂ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਹਿਰਾਸਤੀ ਤਸੀਹੇ ਨਾ ਸਹਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਕਰਕੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਟਾਇਲਟ ਵਿਚ ਧੱਕ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ 'ਚ ਰਾਡਾਂ ਧੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਹੋਣਹਾਰ ਲੜਕੇ-ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੀ.ਐੱਨ.ਏ. ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਟੇਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਦਿਵਾਸੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਰਾਇ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਆਯੋਜਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੀਤੇ ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉ ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਮਨੋਰਥ ਜੁਝਾਰੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ-ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨਬੰਦੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੇ! ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਲੜਕੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਲਿਖਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗੀ, ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰਗਰਮੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗੀ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਾਂਗੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।' ਐਡਵੋਕੇਟ ਏਹਤਿਮਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਵੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ

ਉਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਣਹਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਕਾਲਜ, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਫਿਲਾਸਫ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰੁਦਰ ਵੀ 19 ਜੁਲਾਈ 2025 ਦੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਰੁਦਰ 'ਨਜ਼ਰੀਆ' ਨਾਂ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਹਾਵਤਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਟਰੇਨ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਲੱਗਭੱਗ 7:40 ਵਜੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਤਰਿਆ। ਉਥੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਸੰਪਰਕ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਇਕ ਮੈਸੇਜ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਕਿਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਦੋ ਦਿਨ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ 21 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 'ਨਜ਼ਰੀਆ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਲੜਕੀ ਵਲਿਕਾ ਵਰਸ਼ੀ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਆਈ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ

ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਕੁਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਹੀਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹਨ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਛਾਤਰ ਏਕਤਾ ਮੰਚ, ਫੋਰਮ ਅਗੇਸਟ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਮਿਲੀਟਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ 'ਨਜ਼ਰੀਆ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ' ਦਾ ਕੋਈ ਬੂਟਾ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਉਲਝਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਦਿੱਲੀ ਆਧਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ-ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮੰਚ ਕੈਪੇਨ ਅਗੇਸਟ ਸਟੇਟ ਰਿਪਰੈਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਅਸਲ ਭਾਜਪਾ ਦੇ 'ਸੂਰਜਕੁੰਡ ਮੰਥਨ' ਵਿਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਯੁੱਧਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 'ਕਲਮਧਾਰੀ ਨਕਸਲੀਆਂ' ਨਾਲ ਵੀ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚਲੇ 'ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਨਕਸਲੀਆਂ' ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.-ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅੱਗੇ 'ਨਵੀਂ ਖੋਜ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਲੇਖਕ, ਕਵੀ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਵਕੀਲ, ਅਕਾਦਮਿਕ, ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਸੇ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੰਗਲਾਂ-ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਉਪਰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਦਿਵਾਸੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਤਲੇਆਮ ਜਾਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਉਪਰ ਫਿਰਕੂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ' ਹਨ। 2018 'ਚ ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਘੜ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਲਗਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਓਵਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ-ਘੇਰ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ? ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੀ.ਕੇ. ਬਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1997) ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਬੇਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਧੱਸੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਹੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਤਸੀਹਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤੀ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਦੂੱਕਾ ਆਪਮੁਹਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਮਕਸਦ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਤੋੜਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਫ਼ਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਲੂਕ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਿਆਂਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਸ ਜਾਬਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਕ-ਚੇਤਨਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇ? ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲੋਕ ਆਵਾਜ਼ ਉਠੇ ਜੋ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦ ਬਣਾਵੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ

17 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਲੋਕਪੱਖੀ, ਨਿਰਭੈ, ਬਹਾਦਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। 17 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ, ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਰਾਇਕੋਲਾ-ਖਰਸਾਂਵਾ ਦੇ ਇਕ 9

ਇਪਸਾ ਸਤਾਖਸ਼ੀ

ਅਨੁਵਾਦ: ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਮਹੀਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਰੂਪੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤਾਂ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ 3 ਹੋਰ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕੁਲ 5 ਕੇਸ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 3 ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 5 ਕੇਸਾਂ

ਝਾਰਖੰਡ ਤੋਂ ਲੋਕਪੱਖੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਸੱਚੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਬਣ ਇਪਸਾ ਸਤਾਖਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੀ ਜੇਲ੍ਹਬੰਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। - ਸੰਪਾਦਕ॥

ਵਿਚੋਂ 2 ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਅਤੇ 3 ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 5 ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕੇਸ 4 ਜੂਨ 2019 ਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਬਦਨੀਅਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਪਹਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੂਪੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਇਕ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ) ਦੇ ਨਾਮ 6 ਜੂਨ

ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਤੈਅ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਡਿਫੋਲਟ ਬੇਲ' 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰ 17 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਘਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਕੇਸ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ-ਮਾਓਵਾਦੀ ਸੰਬੰਧ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ

ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਕੇਸ 27 ਜਨਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ

ਹੈ, ਸਾਡੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਰੂਪੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਪੱਛਮੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨ - ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ

ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ, ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦਾ ਖਣਿਜ ਸੰਪੰਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਅੱਡਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਫਰਾਂਸ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ

ਮਦਨਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 85918-59124

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸੱਤਾ ਹੇਠਾਂ, ਬੁਰਕੀਨਾ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਝੱਲਣੀ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਂਸ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਹਾਲੀ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬੁਰਕੀਨਾ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਫੜਿਆ, ਤਾਂ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਬਾਅਦ, 1960 ਵਿਚ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ। ਪਰੰਤੂ, ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਬਕ ਹੈ ਜੋ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਰਾਂਸ ਨੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਬਸਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। 1960 ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਬੁਰਕੀਨਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਰਕਰਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਪਰੰਤੂ, 2022 ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਨੇ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਉਭਰਦਾ ਨੇਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪੱਛਮੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਤਰਾਓਰੇ ਨੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ

ਰਣਨੀਤਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੀ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਰਚਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਆਏ। ਤਰਾਓਰੇ ਨੇ ਸੋਨੇ ਸਮੇਤ, ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੌਮੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਕੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਖ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਆਈ.ਐੱਮ.ਐੱਫ. ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਵਰਗੇ ਪੱਛਮੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਧਾਈਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਵਰਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਲਿਬਾਸ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਇੱਕ ਆਤਮ-ਗੌਰਵ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਧਣ ਲੱਗੀ, ਬਾਹਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਇੱਥੇ ਪੁੱਜੀ ਲਾਉਣ ਲਈ ਰੁਚਿਤ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ, ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਮਾਣ ਜਾਗਿਆ। ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਨੌਜਵਾਨ 'ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦਾ ਚੋ ਗੁਵੇਰਾ' ਕਹਿ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ: ਤਰਾਓਰੇ ਨੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ, ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਹਲਚਲ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲੋਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਸ ਨਾਲ ਨੇਤਾ ਵਧੀ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਖਣਿਜ ਸਰੋਤਾਂ ਲਈ ਰੂਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ, ਚੀਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੁਆਰਾ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ—ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਦੀਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਖਾਨਾਂ ਲਈ ਸਾਮਰਾਜੀ ਲਾਲਸਾ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ

ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਵਿਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਕ੍ਰਮ ਵਿਚ, ਰੂਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਸੀ।

ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਇੱਕ ਚੌਕਸ ਨੌਜਵਾਨ ਫ਼ੌਜੀ ਆਗੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਜ਼ਖਮ ਦਿੱਤੇ, ਤਰਾਓਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ਹੈ—ਇੱਕ ਬਗ਼ਾਵਤ, ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ। ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ, ਸਿਰਫ਼ 34 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ, ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹ ਰੂਸ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ਉਹ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਬੋਦੋਕੁਈ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਰਾਓਰੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਉਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇਖੇ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ

ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੋਵੇਂ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਬੀਜ ਬੋਇਆ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿਹਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵਧੀ, ਤਰਾਓਰੇ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਹਮਲੇ, ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ

ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਚੋਣਨਾ ਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: “ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਠੋਕੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ।” ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਲੀ, ਨੀਜਰ, ਅਤੇ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ—ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਸ਼ ਰੂਸ ਵੱਲ ਝੁਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਖੇਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਤਰਾਓਰੇ ਵਿਚ ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਲਕੀਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੋਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ, ਅੱਜ ਪੱਛਮੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਇਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸੰਘਰਸ਼, ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਸਤਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ੌਜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅੱਖਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਗੂੰਜ ਹੈ ਜੋ ਸਦੀਵੀ ਦਬਾਈ ਗਈ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਚੀਖ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਦੀਪ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟੀ ਹੋਈ ਪਛਾਣ, ਇਤਿਹਾਸ, ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਖੁਦ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਮਰ, ਤਜਰਬਾ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸ਼ਚਾ, ਆਤਮ-ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਕਸ਼ਾ-ਏ-ਰਾਹ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਿੱਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਹੀਂ, ਭਾਸ਼ਾਈ, ਆਰਥਕ, ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਨੀਆ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਰਭਰਤਾ, ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਉੱਗੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੱਕੜਜਾਲ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਕੈਪਟਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਵਾਂ ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਇੱਕ ਐਸਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਖੁਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਅਜੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼, ਹਰ ਘੰਟੇ, ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ। ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਬਰਾਹੀਮ ਤਰਾਓਰੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੰਗ ਹੋਵੇ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ (ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ, ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ, ਸੱਚ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਝੂਠੇ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ-ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਲ ਚਾਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰੂਪੇਸ਼ ਹੁਣ ਭਾਗਲਪੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦ ਜੁੱਬਾ ਸਾਹਨੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 22/23 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਜੇਲ੍ਹ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੇਲ੍ਹ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ

ਭਾਗਲਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ 2 ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਰਨਲਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਮਾਸ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਕਟੀਕਲ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਰਾ, ਮੋਬਾਇਲ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਰਗੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਰੂਪੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੁਲਾਈ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਰੂਪੇਸ਼ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੂਪੇਸ਼ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ.-ਨੈੱਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਫਾਰਮ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ (ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ) ਤੋਂ ਪੇਪਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪੇਪਰ ਦੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਪੇਪਰ ਇੱਕ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਰੂਪੇਸ਼ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 104 ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ: ਦੁਰਯੋਧਨ ਅਭੀ ਮਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ -

ਐੱਚ.ਐੱਨ. ਰਾਮ, ਬਿਹਾਰੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਔਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ। ਵੈਸੇ, ਰੂਪੇਸ਼ ਨੇ 2012 ਵਿਚ ਭਾਗਲਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ 'ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ' ਵਿਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। **ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ** ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾਓਵਾਦੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲੇਬਲ ਚਿਪਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਆਦਿਵਾਸੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾਓਵਾਦ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਆਦਿਵਾਸੀ, ਮੁਲਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੋਟ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ

ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਅੰਦੋਲਨਾਂ, ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨ ਸਾਰੇ ਫਸਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ? 90% ਜਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਾਰੇ ਸਿਸਟਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਖਣੀ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਹੈ। **ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼** ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਹਰ ਮੰਚ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਤੱਕ ਨੇ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੇ 1000 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਰੂਪੇਸ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ: 'ਰੂਪੇਸ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।' ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਪਸੰਦ, ਅਮਨਪਸੰਦ ਲੋਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਰੂਪੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹਾਂ, ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਹਰ ਕਦਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਨਾ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ

ਸਨਾਤਨ (ਹਿੰਦੂ) ਮੱਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਦੂਸਰਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ-ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਮਸਜਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਇੱਕ ਨਮਾਜ਼ੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, Are you a Mohammedan? ਜਵਾਬ ਸੀ No I am a Sikh. During conversation I told him as your prophet is Mohammad sahib, Sikh's prophet is Guru Nanak sahib more over Sikh religion is modern, latest and reform stage of Hinduism and Mohammedan's religions. ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਦੋ ਸਾਖੀਆਂ:— (ੳ) ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਸਾਬੋ ਕੀ ਤਲਵੰਡੀ ਤੋਂ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਲੋਧੀ ਲੈ ਆਈ, ਭਣਵੰਈਆ ਜੈ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਨਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ, ਬੇਰੀ ਬੱਲੇ ਬੈਠ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ, ਫਿਰ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਡਿਉਟੀ ਕਰਦੇ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਦੀ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਗਏ, ਨਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ

ਅਤੇ ਡਿਉਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰੋਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾਨਕ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਏ ਨੇ। ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਨੇ ਸਭ ਅਫਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰਾ ਵੀਰ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਹੈ, ਨਦੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਮੂਲ-ਮੰਤਰ ਲੈ ਕੇ ਨਦੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ। ਘਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, “ਨਾ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ”, ਨਾ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ”।

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਲਈ।

(ਅ) ਫ਼ਕੀਰ ਭੀਖਨ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਦੇ

ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ

ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਜੋਤ ਬਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਅੰਬਾਲੇ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫ਼ਕੀਰ ਭੀਖਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸਜਦਾ ਪੱਛਮ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰਬ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੇ ਵੱਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਫ਼ਕੀਰ ਜੀ ਅੱਜ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਕਿਉਂ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਸੀ ਅੱਜ ਇੱਕ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਤਰਫ਼ੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਚਲੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਆਈਏ।

ਫ਼ਕੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲ ਚਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਪੜਾਅ ਦਰ ਪੜਾਅ ਠਹਿਰਦੇ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦੋ ਕੁੱਝੀਆਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣ, ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਲਕ ਹਿੰਦੂਆਂ ਪੱਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਪੱਖੀ? ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਬਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਲਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆਸਾਮ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਸਨ ਸੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਫ਼ਕੀਰ ਜੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਫ਼ਕੀਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਹੱਠ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮਾਮਾ ਕਿਰਪਾਲ ਦਾਸ ਬਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫ਼ਕੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਭੀਖਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਕੁੱਝੀਆਂ ਬਾਲਕ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਬਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਦੋਹਾਂ ਕੁੱਝੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫ਼ਕੀਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਈਆਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ, “ਐ ਔਲਾ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਮੇਰਾ ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਹੁਆ,” ਇਹ ਬਾਲਕ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੇਗਾ, ਸੱਚ ਵਾਸਤੇ ਯੁੱਧ ਵੀ ਲੜੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਵੇਗਾ।

ਆਓ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ:

(1) (ੳ) ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ:

ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ਕਿਨਿ ਏਹ ਰਾਹ ਚਲਾਈ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਸੋਚਿ ਬਿਚਾਰ ਕਵਾਦੇ ਭਿਸਤ ਦੋਜਕ ਕਿਨਿ ਪਾਈ॥

ਅੰਗ 477

(ਅ) ਬੁੱਤ ਪੂਜਿ ਪੂਜਿ ਹਿੰਦੂ ਮੂਏ ਤੁਰਕ ਮੂਏ ਸਿਰੁ ਨਾਈ॥

ਓਇ ਲੇ ਜਾਰੇ ਓਇ ਲੇ ਗਾਡੇ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਦੁਹੁ ਨ ਪਾਈ॥੧॥

ਅੰਗ 654

(ੲ) ਦਖਨ ਦੇਸਿ ਹਰੀ ਕਾ ਬਾਸਾ ਪਛਿਮਿ ਅਲਹ ਮੁਕਾਮਾ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਖੋਜਿ ਦਿਲੈ ਦਿਲਿ ਖੋਜਹੁ ਏਹੀ ਠਾਉਰ ਮੁਕਾਮਾ॥

ਅੰਗ 1349

(ਸ) ਹਮਰਾ ਝਗਰਾ ਰਹਾ ਨ ਕੋਊ॥

ਪੰਡਿਤ ਮੁੱਲਾ ਛਾਡੇ ਦੋਊ॥੧॥

ਪੰਡਿਤ ਮੁੱਲਾ ਜੋ ਲਿਖਿ ਦੀਆ॥

ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਦੇਸੀ

ਫੋਨ: 513-290-9812

ਛਾਡਿ ਚਲੇ ਹਮ ਕਛੂ ਨ ਲੀਆ॥੩॥

ਅੰਗ 1159

(ਹ) ਭੈਰਉ ਮਹੱਲਾ ਪੰਜਵਾਂ (ਪੰਜਵੇਂ ਨਾਨਕ):

ਵਰਤ ਨ ਰਹਉ ਨ ਮਹ ਰਮਦਾਨਾ॥ ਤਿਸੁ ਸੇਵੀ ਜੋ ਰਖੈ ਨਿਧਾਨਾ॥੧॥

ਏਕੁ ਗੁਸਾਈ ਅਲਹੁ ਮੇਰਾ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੋਹਾਂ ਨਬੇਰਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਉ ਨ ਤੀਰਥ ਪੂਜਾ॥ ਏਕੋ ਸੇਵੀ ਅਵਰੂ ਨ ਦੂਜਾ॥੨॥

ਪੂਜਾ ਕਰਉ ਨ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਉ॥ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਲੇ ਰਿਦੈ ਨਮਸਕਾਰਉ॥੩॥

ਨ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨ ਮੁਸਲਮਾਨ॥ ਅਲਹ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਨ॥੪॥

ਅੰਗ 1136

(ਕ) ਭਗਤ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ:-

ਹਿੰਦੂ ਅਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰਕੂ ਕਾਣਾ॥ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸਿਆਣਾ॥

ਹਿੰਦੂ ਪੂਜੇ ਦੇਹੁਰਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਮਸੀਤ॥ ਨਾਮੋ ਸੋਈ ਸੇਵਿਆ ਜਹ ਦੇਹੁਰਾ ਨਾਂ ਮਸੀਤਿ॥

ਅੰਗ 875

(2) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ:-

ਪੁਛਨਿ ਖੁਲ ਕਿਤਾਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ ਵੱਡਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ॥

ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜ਼ੀਆ ਸੁਭਿ ਅਮਲਾ ਬਾਝੋਂ ਦੋਨੋ ਰੋਈ॥

ਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ਪਉਤੀ 33ਵੀਂ

(3) ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋ:-

(ੳ) ਪੰਜਾਬ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਸਦਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ

ਪ੍ਰੋ: ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਕੀਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪੀਰ।

ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਹੈ।

(ੲ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਮਿਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੱਧੀ ਚਾਦਰ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਦਫਨਾਇਆ। ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ (ਪਾਕਿ) ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

(ਸ) ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਸਨਾਤਨੀਆਂ (ਹਿੰਦੂਆਂ) ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾਫ਼ਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮਲੇਸ਼ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਨਫ਼ਰਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ਰ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹਨ।

(ਹ) ਹਿੰਦੂ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟਦੇ, ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁੱਛਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ੇਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਟਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟਦੇ, ਦਾੜ੍ਹੀ ਚਾਰ ਤੋਂ ਛੇ ਇੰਚ (ਮੁੱਠੀ ਭਰ) ਰੱਖਦੇ, ਮੁੱਛਾਂ ਸ਼ੇਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੀ ਹਿੰਦੂ, ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਅਤੇ ਤੁਰਕ (ਮੁਸਲਮਾਨ) ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੇਦਾਂ, ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ, ਗੀਤਾ ਆਦਿ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਬਦ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਆਏ, ਇੰਡੀਆ ਨਾਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਮਿਲਿਆ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਮ ਭਾਰਤ ਹੈ।

ਰੂਹਦਾਰੀ ਦੀਆ ਬਾਤਾਂ ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਮੌਸਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ’

ਪ੍ਰਗਟ ਸਤੌਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਾਮ ਏ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਕਈ-ਕਈ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਛੇ ਨਾਵਲ, ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਦੋ ਸੰਪਾਦਿਤ ਤੇ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਉਸਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੈਲੀਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਮੌਸਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ’ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਵਿਚ ਛਪ ਕੇ ਵਾਹੋ-ਵਾਹੀ ਬਟੋਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨੇ।

ਅਲਫਾਜ਼

ਫੋਨ: +91-98884-08383

ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਏ, ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਦੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਤਰੰਗਾਂ ਨੇ, ਇੱਕ ਸੱਕੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਸੋਹਣਾ ਵਿਖਿਆਨ ਹੈ। ‘ਮਿੱਟੀ’ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਬਟੋਰੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਜੋਕੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਪਈ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦਰਦ ਸੋਹਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਏ। ‘ਟੀਨਏਜਰ’ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਵੱਸ ਕੀਤੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਹਾਰਮੋਨਲ ਚੇਂਜ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲੈਣ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਏ, ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੀ ਉਥੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਏ। ‘ਐਪੀਲੈਪਸੀ ਵਾਰਡ’ ਦੁੱਖ ਦਰਦਾਂ ਤੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦੂਹਰੇ ਹੁੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ

ਸਾਂਝੀ ਤੰਦ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਬਣਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੱਭਦੇ ਵਿਖਾਏ ਜਾਣ ਸੱਚੀ ਸਕੂਨ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਟਾਈਟਲ ਕਹਾਣੀ ‘ਮੌਸਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ’ ਔਰਤ ਮਰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ‘ਚ ਤੁਰਦੀ ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਉਘੇੜਦੀ ਸੁਹਜ ਤਰੀਕੇ ਔਰਤ ਦੀ ਹੋਣੀ ਤੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ-ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅੰਤ ਤੇ ਪਾਠਕ ਖੁਦ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਮੌਸਮ ਸੱਚੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।

ਕੋਈ ਵੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਨਹੀਂ ਜੰਮਦਾ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅੱਗੇ ਬੰਦਾ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਵੀ ਆ ਜੋ ਗੁਰਦੀਪ ਨਾਮ ਦਾ ਪਾਤਰ ‘ਆਖਰੀ ਰਾਤ’ ਕਹਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੋਹਾਂ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਧ ਪਾ ਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਖਰਾਬ

ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਆਖਿਰ ਅੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦੀਪ ਸਖਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਏ।

ਵਾਲਿਦ ਮੰਗੂ ਉਰਫ ਮੰਗਲਦੀਪ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਹਾਣੀ ਆ। ਮੈਂ ਪਾਤਰ ਫੌਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ‘ਚ ਮੰਗੂ ਦੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਵਲਵਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਫਿਰ ਸੱਧਰਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਤੱਕ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਤੇ ਅੰਤ ‘ਚ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਨ ‘ਚ ‘ਜੱਗ ‘ਚ ਸ਼ੀਰ ਪੈਣ’ ਵਾਲੇ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦ ਮੰਗੂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ‘ਚ ਖੜਾ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਆ ਤਾਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੋ ਨਿਬੜਦਾ ਏ।

‘ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਹੁਣੇ ਬੰਦੇ’ ਵੰਡ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਏ। 1947 ਤੋਂ 1994 ਦੇ ਪੀਰੀਅਡ ਕਾਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸੰਜੀਵ ਕਰਦੀ ਏ। ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਰਦ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ‘ਚ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ‘ਹਲਕਵਾਅ’ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦਾ ਕਾਲਾ ਸੱਚ ਏ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਲਿਖੀ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਲਵਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਇੱਕ ਉਸ ਅੰਜਾਮ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਏ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਅੰਤਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਨਦੀ ਰਾਹ ਨਾ ਜਾਣਦੀ’ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਿਨੌਣਾ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਏ। ਵਿਆਹ ਬਾਹਰੀ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਰੂਪ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ‘ਚ ਆ ਰਿਹਾ ਏ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਵ-ਗੁਆਵ ‘ਚ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗ ਸ਼ਰਮ ਰਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ‘ਤੇ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਏ ਤੇ ਅੰਜਾਮ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਕਹਾਣੀ ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੀ ਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ‘ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਏ।

151 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲੰਛੇਦਾਰ ਤੇ ਸੁਆਦਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਨਾਲ ਗੁੰਨੀ ਹੋਈ ਠੇਠ ਮਲਵਈ ਆ, ਜੋ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚੇ ਪਸੰਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਏ। ਕਾਫ਼ੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ‘ਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਏ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਸਤੌਜ ਦਾ ਕੱਦ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਏ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਨਿੱਘੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਾ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਏ।

ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ

ਮਾਹਲਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਸਬਰ, ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਉਸ ਦੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ 'ਚ ਹੈ। ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਾਇਕੀ ਉਸ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਹੈ...

ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਸਬਰ, ਸਿਦਕ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਉਸਦੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਉੱਚ-ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਸ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਾਇਕੀ ਉਸ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਹੈ, ਇਸ਼ਟ

ਹੈ। ਉਹ ਬੜੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਕੁਠਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਢਲ-ਢਲ ਕੇ ਕੁੰਦਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਨਾ ਵੀ ਗਾਇਆ ਹੈ, ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਨਿੱਠ ਕੇ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਝਰੀਟਿਆ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਲੂਮ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਤੇ ਸ਼ੋਹਰਤ ਲਈ ਉਹ ਨੇ ਕਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨਹੀਂ ਬੁਣੇ। ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਸੱਚ ਹੀ

ਆਦਿ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਨਾਮਵਰ ਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਗਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਿੱਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਪੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਾਇਕ ਵਜੋਂ ਮਿਸਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੋਈ। ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਲਈ ਗਾਇਆ ਗੀਤ 'ਅਸੀਂ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣੀਆਂ ਮਾਹਲੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ (ਹੈਪੀ ਬਰਥ ਡੇ ਟੂ ਯੂ) ਨੂੰ ਭਲਾ ਕੌਣ ਭੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਕੋਈ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕ ਜਾਂ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦੀ ਲਗਨ, ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਘਾਲਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਦੇ ਬੋਲ ਲੋਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਤੂੰਬੀ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ

ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਤ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਹਸਤਾਖਰ ਹੈ। ਉਸਦੀ (ਤੂੰਬੀ) ਕੋਰਡਲਿਸ ਸੁਰੀਲੀ ਬਾਬਤ ਗੱਲ ਕਰੇ ਬਿਨਾਂ

ਕਲਾ ਪਰਿਕਰਮਾ

ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਗਾਏ ਗੀਤ

ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਖੁਦ ਵੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਉਲ-ਜਲੂਲ ਲਿਖਣਾ ਜਾਂ ਗਾਉਣਾ ਉਸਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ

ਗੁਰਬਾਜ਼ ਗਿੱਲ

ਵਿਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਸੁਹਜ ਉਸ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਸੁੱਚੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ

ਸਭ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਆਧੂਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸਤਾਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜੀ ਵਾਲੀ ਤੂੰਬੀ ਨੂੰ ਬੈਟਰੀ, ਬਿਜਲਈ ਫੋਨ, ਸੰਗੀਤਕ ਯੰਤਰ, ਕਲੱਚ ਗੇਅਰ ਜਿਹੇ ਤੇ ਸੁਰਾਂ ਆਦਿ ਲਾ ਕੇ ਕੋਰਡਲੈਸ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਰੀਲੀ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਤੂੰਬੀ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ।

ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮਾਰ

ਉਹ ਅਡੋਲ ਹੈ। ਔਕੜਾਂ ਉਹਦੇ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਅਜੇ ਵੀ ਰੋੜ੍ਹਾ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪੀਲੀਏ ਨੇ ਨਪੀਤਿਆ ਅਤੇ ਮੌਤ ਬਚਿਆ। ਫੇਰ 2016 ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੀਜੀਐਚੀ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮਾਰ ਨੂੰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦਾ ਦਾਨੀ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੋਸਤਾਂ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਬਣੇ ਨੇ।

ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਮਘੇਗਾ, ਚਮਕੇਗਾ ਅਤੇ ਨੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਦਾ ਨਾਮ ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਅਫੀਸ਼ਿਯਲਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣੇ। ਬੜੀ ਹੀ ਜਲਦੀ ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਗੀਤ ਵੇਖਣ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ।

ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬਲਪੀਰ ਮਾਹਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਸਾਂਝਣਯੋਗ ਹੀਰਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਔਲੜ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਵਰੋਸਾਏ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਕਲੋਨੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪਿੰਡ ਮਾਹਲਾ ਕਲਾਂ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ) ਕਿਸਾਨ ਘਰ ਜਨਮਿਆ ਬਲਪੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਾਮਰੋਡ ਬਾਬਾ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲਾ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਹਲਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਉਮਰ 'ਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਔਖੇ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਬੜੇ ਫਖ਼ਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗਾਇਕ ਵਜੋਂ ਮਿਸਾਲ ਬਣਿਆ

ਉਸਦੀ ਸੋਚ, ਪਰਖ ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਉਗਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਸਿਰਮੌਰ ਸਾਇਰ ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੋਹਲ, ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਪ੍ਰੋ ਅਨੂਪ ਵਿਰਕ, ਡੀ ਡੀ ਸਵਿਤੋਜ, ਪ੍ਰੋ ਰਮਨ,

ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਗੁੰਦਣੇ ਤੇ ਪਰੋਣੇ ਉਹਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਉਹਦੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਗਾਏ ਕਈ ਗੀਤ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਅਤੇ ਯੁੱਗਾਂ-ਯੁੱਗਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ (ਲੋਰੀ) 'ਕੁੱਕੂ ਰਾਣਾ ਰੋਂਦਾ', ਲੋਕ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਸ ਦੀ 'ਘੋੜੀ ਮਾਂ ਦਿਆ ਸੁਰਜਣਾ' ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਵੀ ਬਣੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ ਦੇ ਯੁਵਕ ਮੇਲਿਆਂ-

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 26 ਜੁਲਾਈ 2025 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-701

ਵਾਂਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿੱਕੀਏ, ਆ ਜਾ ਤੈਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂ,
ਸਿਰ 'ਤੇ ਲਾਲ ਰੁਮਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਚਾਅ ਦੇਵਾਂ।
ਕੋਟੀ, ਸਲਵਾਰ, ਗੁਲਾਬੀ ਚੱਪਲ, ਲੱਗੇਂ ਤੂੰ ਮਿਜਾਜ਼ ਨੀਂ,
ਦੇਖ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਜੀਅ ਹੈ ਭਰਦਾ, ਲੱਗੇਂ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਨੀਂ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-699

ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ਤੇਰੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ,
ਪਏ ਖਤਰੇ ਭਾਰੀ।
ਪੁੱਤ ਤੋਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ,
ਹਾਕਮਾਂ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ।
ਖਲਕਤ ਰੋਹ ਵਿਚ ਆ ਗਈ,
ਹੱਥੀ ਝੰਡੇ ਫੜ ਕੇ।
ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨੇ,
ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ।
-ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਪਾਲੀ

ਮੁੱਛ-ਫੁੱਟ ਗੋਭਰੂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਝੰਡੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਨ।
ਬੇਬੇ ਬਾਪੂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਏ
ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਨ।
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਚੱਲ ਪਏ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨ।
ਕਿਹੜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਜੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਹਰੇ
ਜਦ ਇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ।
-ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਕਲਾਹੜ

ਵੱਡੇ, ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ
ਗੱਲ ਇਕੋ ਸਮਝਾਉਂਦੇ
ਬਿਨਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਗੱਲ ਨੀ ਬਣਦੀ,
ਲੋਕੀਂ ਜਾਂਦੇ ਆਉਂਦੇ।
ਇਨਕਲਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦਾ
ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ।
-ਲੋਕਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ

ਤੱਕ ਤਸਵੀਰ ਪੁਰਾਣੀ ਯਾਦ ਆਈ,
ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ, ਜਵਾਨ ਸਭ ਹੋਏ 'ਕੱਠੇ',
ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਘੇਰੀ ਦਿੱਲੀ ਸੀ ਜਾਮ ਸਰਕਾਰ ਹੋਈ,
ਮੀਲਾਂ ਤੱਕ ਟਰਾਲੀਆਂ ਲਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਨੱਕੀਂ ਦਮ ਕੀਤਾ
'ਛੱਪਨ-ਇੱਚੀ' ਛਾਤੀਆਂ ਦੇ,
ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਝੀਆਂ ਕਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਗੋਡਿਆਂ-ਭਾਰ ਸੀ ਅੰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੋਈ,
ਬੂਰ ਪਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਲੋਕਾਂ ਜਿੱਤ ਤਾਂ ਲਿਆ ਸੀ ਘੋਲ ਔਖਾ,
ਢਿੱਲ ਵਰਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਨ।
ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁੜ ਤੁੰ ਯਾਦ ਆਇਆ,
'ਫੌਜਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਰੀਆਂ' ਸਨ।
ਘੋਲ ਆ ਖੜ੍ਹਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਚੱਲਿਆ ਸੀ,
ਅਜੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਹੋਰ ਖੁਆਰੀਆਂ ਹਨ?
-ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ 'ਨਾਕਾਮ'

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸੋਨਾ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਇਕ ਤਖ਼ਤੀ ਉਪਰ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਸੋਨਾ (ਮਹਾਰਾਜਾ) ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਤਖ਼ਤੀ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਇਹ ਲਿਖ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ' ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ, ਹਕੀਕਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ।

ਸੰਨ 1765 ਤੋਂ 1803 ਤਕ ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) 'ਤੇ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ (ਅਕਾਲੀਆਂ) ਕੋਲ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਿਲਪੀ ਸੇਠ
ਮੁਖੀ ਟਰੈਵਲ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਦਾ ਡੇਰਾ ਬੁੰਗਾ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਕਹਿਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ) ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮਗਰੋਂ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਆਗੂ ਅੱਯਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਬਹੁਤ ਸੰਜੀਦਾ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1765 ਤੋਂ 1804 ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਵਗ਼ੈਰਾ 'ਤੇ 33 ਲੱਖ 55 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਨ 1803 ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਸਨ (ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਵਾਏ ਸਨ)। ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। [ਮਗਰੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਦੇ ਸੋਮਨਾਥ ਦੇ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਹਿਮੂਦ ਗ਼ਜ਼ਨਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਰਵਾ ਕੇ ਗ਼ਜ਼ਨੀ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗ਼ਜ਼ਨੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਲੁਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀ ਗੱਪ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਦੌਰਾ ਬੈਬਰ ਤੋਂ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ - 4

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ’ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਉ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨਗਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਹਿਤ ਅਸੀਂ ਅੰਕ 27 ਤੇ 28 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਮਜ਼ਮੂਨ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਿਲਪੀ ਸੇਠ, ਮੁਖੀ ਟਰੈਵਲ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿ-ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਪਾਰ ਕਾਬਲ, ਕੰਧਾਰ, ਗ਼ਜ਼ਨੀ ਜਾਂ ਜਲਾਲਾਬਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੰਨ 1804 ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਚੱਲਣ ਲਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ (ਨਿਰਮਲਾ) ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਟੋਰਿਆ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਯਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਮਿਸਤਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਛੱਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੰਗਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਹੁਕਮਾ ਸਿੰਘ ਚਿਮਨੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ (ਇਲਾਇਚੀ ਬੇਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ) ਦੇ ਬੰਗਲੇ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨਾਂ 'ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਕਮਾ ਸਿੰਘ ਚਿਮਨੀ ਦਾ ਸੋਨਾ 1 ਲੱਖ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 3 ਲੱਖ 42 ਹਜ਼ਾਰ 635 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਗੁੰਬਦ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੇ 2 ਲੱਖ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇੰਝ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁੰਬਦਾਂ ਦੇ ਸੋਨੇ ਵਿਚੋਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੋਨਾ 3 ਲੱਖ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ 3 ਲੱਖ 64 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲਾ ਨੇ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ 'ਤੇ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ (27 ਜੂਨ 1839) ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ

ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਗੁੰਬਦਾਂ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਣੀ ਮਹਿਤਾਬ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ (ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ

ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਸੀ) ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੋਨੇ ਵਾਸਤੇ 5 ਲੱਖ 3 ਹਜ਼ਾਰ 735 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਉਹ ਆਪ ਡਕਾਰ ਗਿਆ ਸੀ (ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਨ 1843 ਵਿਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1846 ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਦੇ ਬੰਗਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਸੋਨੇ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਦੀਵਾਨ ਮੂਲ ਰਾਜ ਨੇ 1200 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਛੱਤ ਵਾਸਤੇ ਸੋਨਾ ਜੀਂਦ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇਕ ਸੁਰਾਹੀ ਵਾਸਤੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੀਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸੋਨਾ ਭਾਗੋਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸਰੋਵਰ ਦਾ ਤਿਗੋਸ਼ਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ

ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ 'ਹਰਿ ਕੀ ਪੋਤੀ' ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ) ਸੰਨ 1837 ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲਾ ਪੁਜਾਰੀ (ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 'ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ' ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ

ਸੀ) ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋ 19 ਪੋਤੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬੰਗਲੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੋਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਕੱਚੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਗਿਲਡ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੰਨ 1860 ਵਿਚ ਜੀਂਦ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯਾਰੂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਸਨ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁੰਵਰ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਸੰਨ 1851 ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬਣਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛਵਾਤੇ 'ਤੇ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ (ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਕਾਰੀ ਸਰੂਪ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ) ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਨੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਤ ਤਲਾਈ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਨੁਕਰਾਈ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗੋਬਾ ਨੇ ਸੰਨ 1805 ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਤੀਜੇ ਪਾਸੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚ ਸੰਨ 1805 ਵਿਚ ਹੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੌਥੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਪਿਸ਼ੋਰੀਏ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਛੱਤ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੱਕਈ ਨੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਛੱਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ, ਅਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਖਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਇਕ 12 ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲਾ ਗੁੰਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ 36 ਕਲਸ਼ ਹਨ। ਇਹ ਗੁੰਬਦ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਾ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ 12 ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕੰਮ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗੋਲ ਗੁੰਬਦ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਵਾਏ ਸਨ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਵਗ਼ੈਰਾ ਦਾ ਕੁਲ ਖਰਚ 64 ਲੱਖ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ 33 ਲੱਖ 55 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ, 16 ਲੱਖ 39 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ, 6 ਲੱਖ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ, 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੇ, 2 ਲੱਖ 33 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸਦਾ ਕੌਰ ਨੇ, 85 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ, 3 ਲੱਖ 17 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰਾਣੀ ਨਕੈਣ (ਸ਼ਾਇਦ ਦਾਤਾਰ ਕੌਰ ਜਾਂ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਨੇ, ਤੇ 1 ਲੱਖ 14 ਹਜ਼ਾਰ 200 ਰੁਪਏ ਹੁਕਮਾ ਸਿੰਘ ਚਿਮਨੀ ਨੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕੁਲ ਤਕਰੀਬਨ 750 ਕਿਲੋ (ਤਕਰੀਬਨ 20 ਮਣ) ਸੋਨਾ ਲੱਗਾ ਹੈ; ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 100 ਕਿਲੋ (ਤਕਰੀਬਨ ਪੌਣੇ 3 ਮਣ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੋਨਾ ਤਕਰੀਬਨ 8 ਮਣ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਰੁਪਏ ਤੋਲਾ (ਤਕਰੀਬਨ 1600 ਰੁਪਏ ਸੇਰ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 64000 ਰੁਪਏ ਮਣ ਸੀ)। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਏ 8 ਕੁ ਮਣ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਦੋਂ ਦੇ 5-6 ਲੱਖ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਖਰਚ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ 'ਤੇ ਖਰਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ, ਤਕਰੀਬਨ 16 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ, ਨਿਰਮਲੇ ਪੁਜਾਰੀ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖਰਚਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ('ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ' ਦੇ ਇਕ ਲੇਖਕ) ਨੇ ਰਤਪ ਲਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਨਾਰਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ 'ਤੇ 33 ਮਣ ਸੋਨਾ (ਉਦੋਂ ਦੇ 22 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ) ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਮੰਦਰ 'ਤੇ 46 ਮਣ ਸੋਨਾ (ਉਦੋਂ ਦੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ) ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਇੰਝ ਹੀ ਜੰਮੂ ਦੇ ਰਘੂਨਾਥ ਮੰਦਰ, ਕਾਂਗੜਾ, ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪੁਰਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕਈ-ਕਈ ਮਣ ਸੋਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਤਕਰੀਬਨ 2 ਤੋਂ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸੋਨਾ ਸੀ। **(ਚੱਲਦਾ)**

ਓਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸਖਤ ਚਿਤ ਸੀ...

ਮੱਧਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਇੰਝ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੰਦਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਆਹ ਨਾਮ ਦਾ ਇਹ ਬੰਧਨ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ...! ਕੁੜੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ...ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਕੇ ਘਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀ...!

ਅਗਲੇ ਘਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਟੋਕਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਹਿਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ...!

ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਭੈਣ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਵੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁਹੱਬਤ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ!

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਅਤੀਤ ਸੀ...ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੰਨ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ...ਇੱਕ ਦਿਨ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ ਮਾਲਦਾਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਫੇਰੇ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਵੱਸੀ...!

ਅਖੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਬਾਓ ਮਗਰੋਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਅਣਮੰਨੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਵਰਕੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ...!

ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਖ਼ ਹਕੀਕਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ

ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਫੱਟ

ਕੁਝ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ...ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ...! ਕੁੜੀ ਨੇ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ

ਆਪਣਾ ਮਨਪਸੰਦ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਾਵੇਗੀ...ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ ਵਾਸਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ...ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਕੋਲ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਤੋਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ...ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ...ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ ਨਾ ਦੇਣਾ...ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ...!

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਔਧੀ-ਔਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਮੁੜਦਾ...ਸਰਕਾਰੀ ਟਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ...ਫੋਨ 'ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ...ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਕਰਦੀ...!

ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਸਨ...!

ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ...!

ਕਦੀ ਕਦੀ ਕੁਝ ਡੂੰਘੇ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਿਕ ਜਿਹੀ ਬਹਿਸ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ...ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਦਿੱਪਤੀਆਂ ਵੀ

ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੇ...ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਵਾਹ ਦਿੱਤੀ ਲਸ਼ਮਣ ਰੇਖਾ ਕਦੀ ਵੀ ਪਾਰ ਨਾ ਕਰਦੇ...!

ਅਖੀਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕਠੇ ਹੋਏ...ਕੁੜੀ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਤੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਭਾਰੂ

ਸੀ...ਉਸਨੇ ਅੱਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ ਪਾਇਆ...ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੀ ਨਾਲਦੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਘਰੇ ਵਾਪਿਸ ਕਦੋਂ ਆਉਣਾ?

ਅਚਨਚੇਤ ਫੈਸਬੁਕ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ ਨਾਮ ਹੋਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ...!

ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਵੀ ਘਰੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲਦੀ ਦੇ ਮਨਪਸੰਦ ਵਾਲਾ ਪੀਜ਼ਾ ਆਰਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ...ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੱਜ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਦਫਤਰ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਇਆ...!

ਫੇਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਰੌਣਕ ਮੇਲੇ ਵਾਲਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ...ਤੁਰੇ ਫਿਰਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫੇਰ ਝੁਕ ਜਾਂਦੀਆਂ...ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤ ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ...ਇੰਝ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੰਦਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਪਸ

ਵਿਚ ਹੋ ਗਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਦੋਸਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ...ਓਸੇ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਤਿਉੜੀਆਂ ਪੈ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਮਾ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਜਵੰਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਬੜੇ ਸੁਖਮ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਮੇਟਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਲਾਜਵਾਬ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਜਵੰਦਾ ਦਾ ‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਮਾ’ ਕਾਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਾਇਆਂ ਕਰਦੀਆਂ!

ਸੋ ਦੋਸਤੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਧੋਖੇ ਦਾ ਅਸਰ ਸਦੀਵੀਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ 'ਸਮੇਂ' ਨਾਮ ਦੇ ਪੰਛੀ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਫੱਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਏ...!

ਫਿਲਮ ਲੋਕ

ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਸੀ - ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ

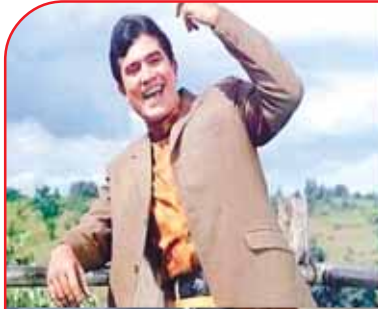
ਸੰਨ 1965 ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਜ਼ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟੈਲੈਂਟ ਕੰਟੈਸਟ' ਭਾਵ 'ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਖੋਜ ਮੁਕਾਬਲਾ' ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਤੀਭੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਅੱਠ ਫ਼ਨਕਾਰ ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 23 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਜਤਿਨ ਖੰਨਾ

ਨਾਮਵਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਕੇਵਲ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਵੀ ਧਨੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਚਾਂਦ ਰਾਣੀ ਖੰਨਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਲਾਲ ਹੀਰਾਨੰਦ ਖੰਨਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬੁਰੇਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਐਮ.ਸੀ.ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਇਆ

ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਾਜੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪੇ ਚੁਨੀ ਲਾਲ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਲੀਲਾਵਤੀ ਖੰਨਾ ਸਨ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੁਨੀ ਲਾਲ ਖੰਨਾ ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਆਣ ਵੱਸੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉਸਦਾ ਜਨਮ 29 ਦਸੰਬਰ 1942 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੀਆਂ ਕਾਮਯਾਬ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਫਰਹਿਸਤ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ 'ਹਾਥੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ', 'ਅਰਾਧਨਾ', 'ਸਫ਼ਰ', 'ਅੰਦਾਜ਼', 'ਮਰਿਆਦਾ', 'ਕਟੀ ਪਤੰਗ', 'ਮਹਿਬੂਬਾ', 'ਅਮਰ ਪ੍ਰੇਮ', 'ਨਮਕ ਹਰਾਮ', 'ਕੁਦਰਤ', 'ਅਗਰ ਤੁਮ ਨਾ ਹੋਤੇ', 'ਨਜ਼ਰਾਨਾ', 'ਧਰਮ ਕਾਂਟਾ', 'ਮਕਸਦ', 'ਅਲਗ-ਅਲਗ', 'ਸੋਨਤਨ', 'ਆਪ ਕੀ ਕਸਮ', 'ਰਾਜਪੂਤ', 'ਅਨੁਰੋਧ', 'ਸਵਰਗ', 'ਦੇ ਰਾਸਤੇ', 'ਆਨੰਦ', 'ਮਹਿਬੂਬ ਕੀ ਮਹਿੰਦੀ', 'ਆਨ ਮਿਲੇ ਸਜਨਾ', 'ਅਵਤਾਰ' ਅਤੇ 'ਰੋਟੀ' ਆਦਿ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਤੌਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਅਲਗ-ਅਲਗ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਹਿੱਟ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ 'ਪੁਲੀਸ

ਕੇ ਪੀਛੇ ਪੁਲੀਸ' ਅਤੇ 'ਜੈ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ' ਨਾਮਕ ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਸਨ। ਬਤੌਰ ਸਹਿ-ਨਿਰਮਾਤਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ 'ਰੋਟੀ', 'ਮਹਿਬੂਬ ਕੀ ਮਹਿੰਦੀ' ਅਤੇ 'ਬਰਸਾਤ' ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਸੰਨ 1992 ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਹਾਨ ਅਦਾਕਾਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਸੰਨ 1973 ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰਾ ਡਿਪਲ ਕਪਾਡੀਆ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਟਵਿੰਕਲ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਰਿੱਕੀ ਖੰਨਾ ਹਨ। ਟਵਿੰਕਲ ਖੰਨਾ ਅਦਾਕਾਰ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਫਲ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਐਸਾ ਅਦਾਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਐਮ.ਜੀ. ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰ ਸੀ। 18 ਜੁਲਾਈ, 2012 ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਦਾਕਾਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

-ਮੋਬਾ: 97816-46008

ਪ੍ਰੋ.ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇ ਘੁੰਮਣ

ਆਪਣੀ ਬਾਕਮਾਲ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਵਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਈ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 'ਆਖਰੀ ਖਤ', 'ਰਾਜ਼', 'ਔਰਤ', 'ਡੋਲੀ' ਅਤੇ 'ਇਤਫਾਕ' ਆਦਿ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਬੜਾ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਭੇਗਤਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਬਾਕੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਘਈ

ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਭੇਗਤਾ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ, ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਦਿੱਗਜ ਫਿਲਮਕਾਰ ਬੀ.ਆਰ.ਚੋਪੜਾ, ਬਿਮਲ ਰਾਏ, ਜੀ.ਪੀ.ਸਿੱਧੀ, ਐਚ.ਐਸ.ਰਵੇਲ, ਨਾਸਿਰ ਹੁਸੈਨ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਮੰਤ, ਸੁਬੋਧ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਜੇ.ਓਮ.ਪ੍ਰਕਾਸ਼।

ਜਤਿਨ ਖੰਨਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ, ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਨ 1969 ਤੋਂ 1971 ਤੱਕ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਦਰਾਂ ਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 168 ਫਿਲਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 106 ਫਿਲਮਾਂ ਬਤੌਰ ਨਾਇਕ ਅਤੇ 62 ਫਿਲਮਾਂ ਬਤੌਰ ਸਹਿਨਾਇਕ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਫ਼ਖਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਫਿਲਮ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਨ 1966 ਵਿਚ ਬਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ 'ਆਖਰੀ ਖਤ' ਤੇ ਇਸਨੂੰ

ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਾਲ

ਪੋਤੀਆਂ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਦਾਦੇ ਦੀ ਮਹਾਨ ਵਿਰਾਸਤ

ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ਦੀ ਕੰਧ 'ਚੇ ਫਿਲਮ 'ਪਿਆਸਾ' (1957) ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕੰਧ 'ਤੇ 'ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਫੈਮਲੀ ਫੋਟੋ' ਟੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੀਜੈਂਡਰੀ ਫਿਲਮਕਾਰ ਗੁਰੂ ਦੱਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਇਕਾ ਪਤਨੀ ਗੀਤਾ (ਰਾਇ) ਦੱਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਨੂੰਹ ਇੱਫਤ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਗੌਰੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਫਤ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਰੁਣ ਦੱਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਤਿੰਨੋਂ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਿਨੇਮਾਈ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ-ਸਾਲ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ। ਗੌਰੀ ਦੱਤ ਦੀ ਹੈ, 'ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦਾਦਾ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ

ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੌ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ।

ਪੁਣੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ

ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਅਤੇ ਦੇਵਾਨੰਦ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣੇਗਾ, ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਵਾਨੰਦ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮ 'ਬਾਜ਼ੀ' ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਅਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਨੇ 'ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ.' ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਦੇਵਾਨੰਦ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਭਾਤ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਰਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸਤੀ ਵੀ ਉਮਰ ਭਰ ਚੱਲੀ। 'ਬਾਜ਼ੀ' (1951) ਵਿਚ ਗੀਤਾ ਨੇ 'ਤਦਬੀਰ ਸੇ ਬਿਗਤੀ ਹੁਈ ਤਕਦੀਰ ਬਨਾ ਲੇ' ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਖਮਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਹੀ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮੁਹੱਬਤ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਫਿਰ 26 ਮਈ, 1953 ਨੂੰ ਗੀਤਾ ਰਾਇ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਗੀਤਾ ਦੱਤ ਬਣ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਹੋਏ-ਤਰੁਣ, ਅਰੁਣ ਅਤੇ ਨੀਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਿਸੇਰ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕੀਆਂ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੀਆਂ।

ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਲ ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਸੌਂਗ (ਆਲੂ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਡਿਸ਼) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।' ਜਦ ਕਿ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁਣ ਐਨਾਲਾਗ ਤੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਹੁਣ ਵੀ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਲਜਈ ਸਿਨੇਮਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਝੰਡਾਬਰਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਗੌਰੀ ਦੀ ਇਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਇੰਡੀਅਨਾਪੋਲਿਸ ਵਿਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੈਲਫ ਸਟੋਰੇਜ

Indianapolis, IN

Yard Address: 10318 Pendleton Pike, Indianapolis, IN 46236

Semiyard

Parking & Self-Storage Available

Download Semiyard App & Book

916 755 0085

Mobile & Text:

916 610 0033

SCAN ME !

Install via
App Store

Install via
Google Play

24/7 Access & Support

PARK MONTHLY!

\$ 125

\$ 125

\$ 125

\$ 125

\$ 200

Reliable

Trucks & Trailer Repair Shop

7401 Brookville Road Indianapolis, IN 46239

- * Truck & Trailer Alignment
- * Truck Oil Change
- * Truck & Trailer Brakes
- * Shock and Chambers
- * Drive Lines & AC Work
- * Tire Change, Repair, & Balance
- * Reefer Oil Change

- * DPF Work * Nox Sensor
- * Truck & Trailer Bushings
- * Air Compressor * Air Dryer
- * Radiator Change

ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ, ਟਰੱਕ ਆਇਲ ਬਦਲਣ, ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਬਰੇਕਾਂ, ਟਾਇਰ ਬਦਲਣ, ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ, ਰੀਫਰ ਆਇਲ ਬਦਲਣ, ਏਅਰ ਡਰਾਇਰ, ਰੇਡੀਏਟਰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਤੇ ਟਰੇਲਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Gurbaksh S Randhawa: 317-800-2976

Sam Bhullar: 317-995-2020